

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

2018 година

Годишният доклад за дейността на "ТОПЛОФИКАЦИЯ - РУСЕ" ЕАД, гр. Русе за 2018 г. е изготвен съгласно изискванията на чл. 39 на Закона за счетоводството, чл. 100н, ал. 7 и 8 от ЗППЦК и Приложение № 10 към Наредба N:2 от 17.09.2003г. за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация (Приложение № 10), на база анализ на развитието, пазарните тенденции и присъствие, обществената макро- и микро-икономическата среда, финансово-икономическото състояние на дружеството за 2018г. и перспективите му за развитие.

22.01. 2019 г.
гр. Русе

Изп. директор:

(Севдалин Желев)

Годишният доклад за дейността на "ТОПЛОФИКАЦИЯ - РУСЕ" ЕАД, гр. Русе за 2018 г. е обсъден и приет от Съвета на директорите на свое заседание, проведено на 23.01.2019 г. и отразено в протокол от 23.01.2018 г.

23.01. 2019 г.
гр. Русе

Председател на
Съвета на директорите:

(Севдалин Желев)

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Дружеството е вписано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията с ЕИК 117005106

Фирма: "ТОПЛОФИКАЦИЯ - РУСЕ" АД
Седалище: гр. Русе, ул. „ТЕЦ - ИЗТОК“
Адрес на управление: гр. Русе, ул. „ТЕЦ - ИЗТОК“

Предмет на дейност: Производство на топлинна енергия, пренос на топлинна енергия, производство на електрическа енергия, комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, поддръжка и експлоатация на газопроводи ниско налягане и други дейности и услуги, обслужващи основните дейности.

Собственост: Дружеството е:
100 % - частна собственост;

Капитал: Дружеството е с капитал **28 349 152 лв.**, разпределен в **28 349 152 бр. акции** с номинална стойност **1 лв.** всяка една.

Акционери:	Участие в капитала:
„Топлофикация Плевен“ ЕАД	100.00%
Общо:	100.00%

Органи на управление: Дружеството е с Едностепенна форма на управление:
• *Съвет на директорите, който управлява Дружеството до 25.01.2018 е в състав:*

Севдалин Желев Желев;
Стефан Великов Маринов;
Владимир Бойчов Владимиров;
Христо Георгиев Димитров;
Павлина Любенова Петрова;
Илиян Христофоров Христов;
Иво Митков Ханджиев

и се представлява от Севдалин Желев Желев - Изп. Директор.

• *Съвет на директорите, който управлява Дружеството от 26.01.2018 е в състав:*

Севдалин Желев Желев;
Стефан Великов Маринов;
Христо Георгиев Димитров;
Павлина Любенова Петрова;
Иво Митков Ханджиев

и се представлява от Севдалин Желев Желев - Изп. Директор.

Лицензи, разрешителни за осъществяване на

дейността: **Лицензия** за производство на електрическа и топлинна енергия № Л-029 - 03/15.11.2000 г. за срок от 20 (двадесет) години;

Лицензия за пренос на топлинна енергия за територията на град Русе № Л-030-05/15.11.2000 г. за срок от 20 (двадесет) години;

Лицензия за ограничен честотен ресурс № 00891/18.08.2008 г. със срок на действие до 05.09.2026 г.

Клонове Дружеството няма регистрирани клонове.

(чл. 39, т.7 от ЗС):

Свързани лица: Дружеството има свързани лица, както следва:
Топлофикация Плевен ЕАД ЕИК 114005624

II. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДЕЙНОСТТА (съгл. чл.39, т.1 от ЗС)

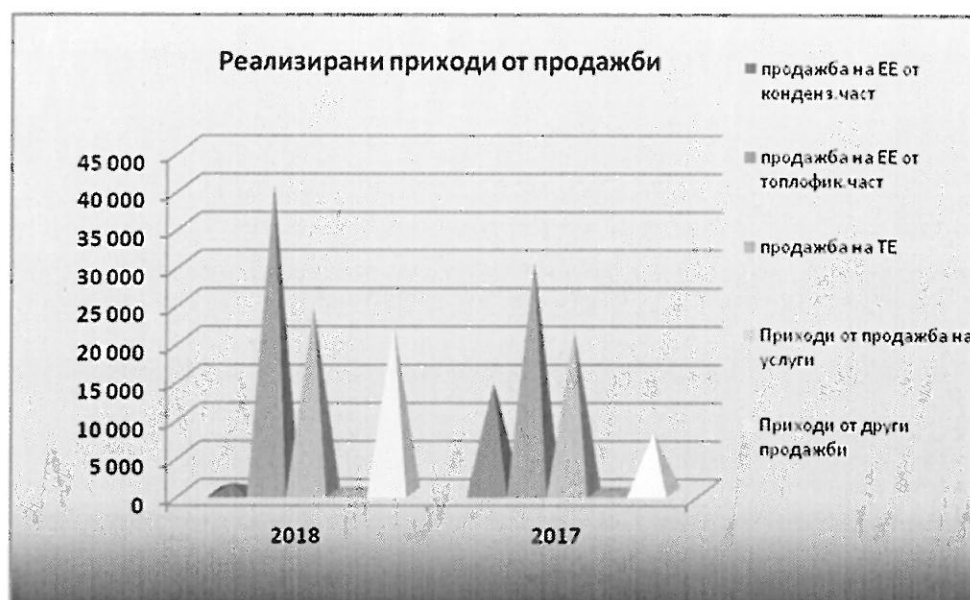
Осъществяваната от "ТОПЛОФИКАЦИЯ - РУСЕ" ЕАД основна дейност е:

- ✦ Производство на топлинна енергия;
- ✦ Пренос на топлинна енергия;
- ✦ Производство на електрическа енергия;
- ✦ Комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия;
- ✦ Поддръжка и експлоатация на газопроводи ниско налягане и други дейности и услуги, обслужващи основните дейности.

Реализираните приходи по видове продукти и услуги от дейността за 2018г. и тяхното изменение спрямо 2017г. са както следва:

(хил.лв.)

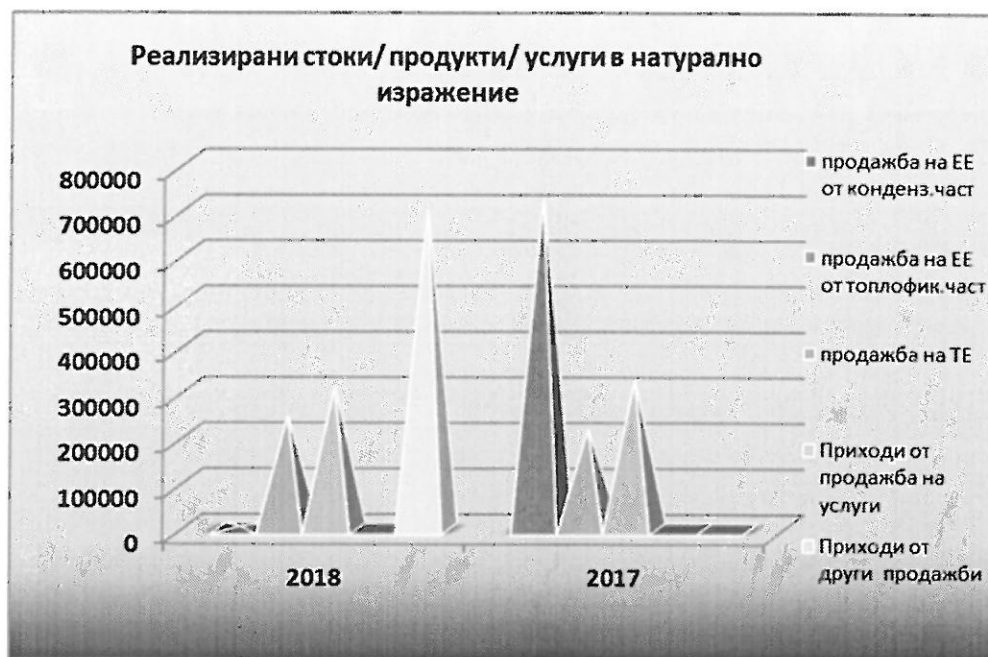
Реализирани приходи от продажби			
по видове стоки/ продукти/услуги	2018	2017	изменение %
продажба на ЕЕ от конденз. част	1 241	14 450	-91,41%
продажба на ЕЕ от топлофик. част	40 460	30 190	34,02%
продажба на ТЕ	24 322	21 077	15,40%
Приходи от продажба на услуги	231	204	13,18%
Приходи от други продажби	22 011	7 789	182,59%
Общо приходи от продажби	88 265	73 710	19,75%

Реализираните стоки/ продукти / услуги в натурално изражение за 2018г. и тяхното изменение спрямо 2017г. са както следва:

(МВч)

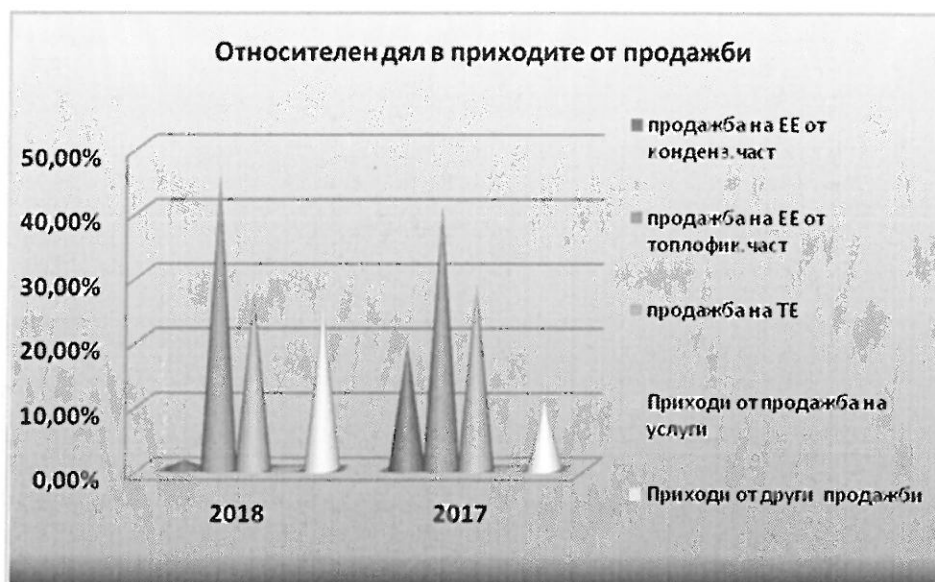
Реализирани стоки/ продукти/ услуги в натурално изражение			
Видове стоки/ продукти/услуги	2018	2017	изменение %
продажба на ЕЕ от конденз.част	5 707	727 563	-99,22%
продажба на ЕЕ от топлофик.част	248 119	219 166	13,21%
продажба на ТЕ	310 966	327 095	-4,93%
Приходи от продажба на услуги	n	n	n
Приходи от други продажби	701 354	n	0%

Относителният дял на реализираните продукти и услуги в приходите от продажби на дружеството за 2018г. и неговото изменение спрямо 2017г. (съгл. т.1 от Приложение № 10) е както следва:

(%)

Относителен дял в приходите от продажби			
по видове стоки/ продукти/услуги	2018	2017	изменение %
продажба на ЕЕ от конденз. част	1,41%	19,60%	-18,20%
продажба на ЕЕ от топлофик. част	45,84%	40,96%	4,88%
продажба на ТЕ	27,56%	28,59%	-1,04%
Приходи от продажба на услуги	0,26%	0,28%	-0,02%
Приходи от други продажби	24,94%	10,57%	14,37%

“ТОПЛОФИКАЦИЯ - РУСЕ” ЕАД реализира своите продукти и услуги на следните пазари (съгл. т.2 от Приложение № 10):

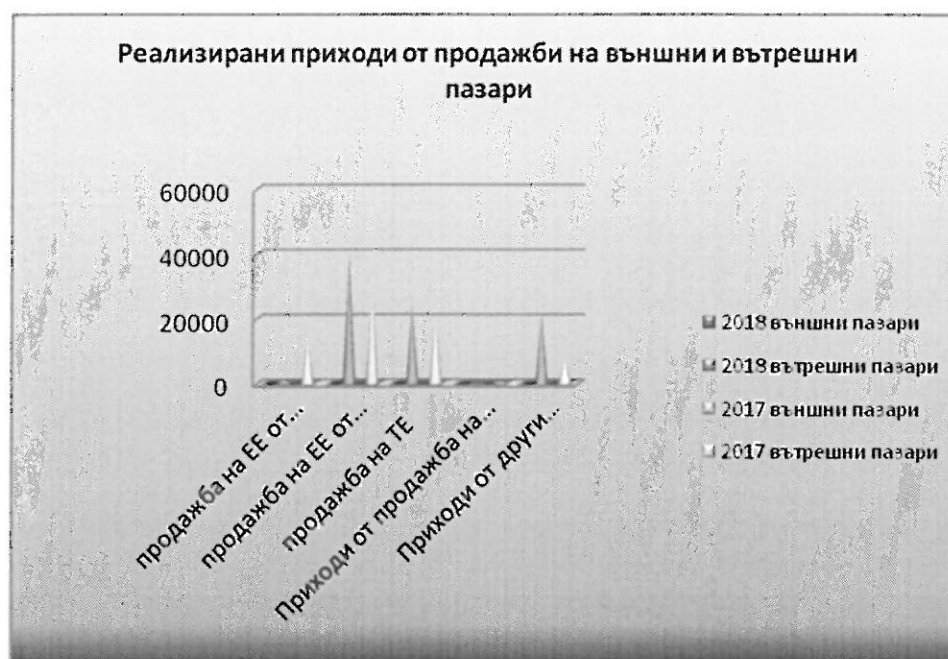
> **Вътрешни**

- НЕК ЕАД
- ЕСО ЕАД
- ГРАНД ЕНЕРДЖИ ДИСТРИБЮШЪН ЕООД
- ФОНД СИГУРНОСТ НА ЕЕ СИСТЕМА

Реализираните на вътрешните и външните пазари приходи по видове стоки/ продукти / услуги от дейността за 2018г. и тяхното изменение спрямо 2017г. (съгл. т.2 от Приложение № 10) са както следва:

(хил.лв.)

Реализирани приходи от продажби						
по видове стоки/ продукти/услуги	2018		2017		изменение %	
	външни пазари	вътрешни пазари	външни пазари	вътрешни пазари	външни пазари	вътрешни пазари
продажба на ЕЕ от конденз. част	0	1 241	0	14 450	n	-91,41%
продажба на ЕЕ от топлофик. част	0	40 460	0	30 190	n	34,02%
продажба на ТЕ	0	24 322	0	21 077	n	15,40%
Приходи от продажба на услуги	0	231	0	204	n	13,18%
Приходи от други продажби	0	22 011	0	7 789	n	182,59%
Общо приходи от продажби	0	88 265	0	73 710	n	19,75%

Основните клиенти на "ТОПЛОФИКАЦИЯ - РУСЕ" ЕАД, техният относителен дял в общите приходи от продажби за 2018г. и изменението спрямо 2017г. (съгл. т.2 от Приложение № 10) са както следва:

Основни клиенти на "Топлофикация - Русе" ЕАД			
Наименование	относителен дял		
	2018	2017	Изменение %
НЕК ЕАД	17%	41%	-24%
ГРАНД ЕНЕРДЖИ ДИСТР. ЕООД	14%	3%	11%
ЕСО ЕАД	9%	20%	-11%
ФОНД СИГУРНОСТ НА ЕЕ СИСТЕМА	9%	0%	9%
ДРУГИ	51%	36%	15%
Общо	100%	100%	

Видно от таблицата основните клиенти на "ТОПЛОФИКАЦИЯ - РУСЕ" ЕАД, чийто относителен дял надхвърля 10% от приходите от продажби са, (съгл. т.2 от Приложение № 10) както следва:

Основни клиенти на "Топлофикация - Русе" ЕАД с относителен дял над 10% от приходите от продажби				
Наименование	относителен дял %	ЕИК	седалище и адрес на управление	връзка / взаимоотношения с дружеството
НЕК ЕАД	17	000649348	ГР.СОФИЯ УЛ."ТРИАДИЦА" № 8	ТЪРГОВСКИ
ГРАНД ЕНЕРДЖИ ДИСТР. ЕООД	14	201208860	ГР.СОФИЯ 1360 район Връбница Индустриална зона Орион, ул. 3020 No 34, ет. 4	ТЪРГОВСКИ

Основните доставчици на "ТОПЛОФИКАЦИЯ - РУСЕ" ЕАД, техният относителен дял в общите разходи за дейността за 2018г. и изменението спрямо 2017г. (съгл. т.2 от Приложение № 10) са както следва:

Основни доставчици на "Топлофикация - Русе" ЕАД			
Наименование	относителен дял		
	2018г.	2017г.	Изменение %
суровини			
ДАЙНИНГ ЕНЕРДЖИ ЕООД	37%	57%	-19%
РИТЪМ-4 ТБ ООД	3%	0%	3%
БУЛГАРГАЗ ЕАД	1%	9%	-8%
ПРИСТАНИЩЕН КОМПЛЕКС РУСЕ ЕАД	1%	1%	0%
ДРУГИ	58%	33%	24%
Общо	100%	100%	

Видно от таблицата основните доставчици на "ТОПЛОФИКАЦИЯ - РУСЕ" ЕАД, чийто относителен дял надхвърля 10% от разходите за суровини и материали (съгл. т.2 от Приложение № 10) както следва:

Основни доставчици на "Топлофикация - Русе" ЕАД с относителен дял над 10% от разходите за суровини/материали				
Наименование	относителен дял %	ЕИК	седалище и адрес на управление	връзка / взаимоотношения с дружеството
ДАЙНИНГ ЕНЕРДЖИ ЕООД	37	201749467	ГР.ГЪЛЪБОВО ПЛОЩАДКА БРИКЕЛ	ТЪРГОВСКИ

➤ РИСКОВЕ, ПРЕД КОИТО Е ИЗПРАВЕНО ДРУЖЕСТВОТО

При осъществяване на дейността си "ТОПЛОФИКАЦИЯ - РУСЕ" ЕАД е изложено на определени рискове, които оказват въздействие върху неговите резултати.

♦ Систематични рискове:

✓ Политически риск:

Политическият риск отразява влиянието на политическите процеси в страната, които от своя страна влияят върху възвръщаемостта на инвестициите. Определящ фактор за дейността на даден отрасъл и респективно дейността на фирмата е формулираната от правителството дългосрочна икономическа програма, както и волята да се осъществяват набелязаните приоритетни стъпки. Степента на политическия риск се асоциира с вероятността за промени в неблагоприятна посока на водената от правителството икономическа политика или в по-неблагоприятния случай - смяна на правителството и като следствие от това с опасността от негативни промени в инвестиционния климат.

В условията на международна нестабилност, породена и от надигания се тероризъм, политическият риск зависи от мерките, които правителството предприема за противодействие и за ограничаване на негативните ефекти от кризата. Икономическата и фискална политика на правителството е насочена към:

- постигане на трайна макроикономическа устойчивост;
- стимулиране конкурентоспособността на икономиката;
- подобряване качеството на социалните системи и стандарта на живот.

Основните политически рискове за България засягат:

- *Стабилността на българското правителство* - от това до голяма степен зависи изпълнението на заложените големи енергийни и инфраструктурни проекти, тъй като те са пряко зависими от подкрепата на правителствения орган. Политическата несигурност кара правителството да се концентрира върху популистки мерки с цел да се хареса на избирателите за сметка на разходи, които да доведат до растеж в по-дългосрочен план. Бюджет, който да се хареса на всички – и на протестиращите за повече социални помощи, и на протестиращите за по-малко корумпирана държава, и на бизнеса. На пръв поглед с финансовата рамка на държавата за следващите години правителството се е опитало да постигне точно това: да увеличи социалните плащания, като едновременно с това маркира намерения за реформи в администрацията, образованието и здравеопазването.

- *Бавното възстановяване от икономическата криза* - в тази насока следва да се обърне внимание на: действителния растеж – дали ще отговори на правителствените прогнози; очакваното покачване на износа; възможността на правителството да взема изгодни заеми на международните пазари; полаганите усилия за умерено възстановяване на вътрешното потребление;
 - *Извършените реформи и оптимизирането на процеса по усвояване на средства от ЕС.* Наблюдение на: реформите в неефективните пенсионно-осигурителни системи, здравната система и образованието; административната координация при финансирането на проекти от ЕС, подобряване процеса на отпускане, координиране и управление на средствата по европейски програми;
 - *Борбата срещу корупционните практики и организираната и битова престъпност* - резултатите рефлексират върху доверието на Европа и чуждестранните инвеститори;
 - *Оценката на международните рейтингови агенции за стабилността на публичните финанси на страната;*
 - *Правителствата се ангажират с деклариране, че ще продължават да провежда консервативна и дисциплинирана фискална политика, поддържаща референтни нива на бюджетен дефицит и стабилност в трансфера на публични финанси.*
- ✱ *На база посоченото и познаването на политическата среда в страната, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме политическия риск като: **среден**.*

✓ **Макроикономически рискове:**

Икономиката на България като малка държава е силно зависима от европейската и световната икономика. Подобриенето на водещите индикатори за еврозоната формират очаквания за нейното бавно и постепенно възстановяване. В краткосрочен план вътрешното търсене се очаква да бъде благоприятно повлияно от забавянето на инфлационните процеси.

Конюктурноводещите индикатори показаха известно подобриение през последните месеци, но основните пазарни движещи сили се очаква да останат силно променливи. Темповете на възстановяване на световната икономика се очаква да останат умерени. В същото време, с нарастване на структурните предизвикателства, икономическата активност в развиващите се страни показва известна загуба на инерция.

Пазарните обеми, както и маржове се очаква да продължат да бъдат под натиск, независимо от очакваното възстановяване на икономиката.

Очакванията за бизнес климата са предпазливо оптимистични.

Най-голяма все още част от икономическия растеж се дължи на ударното усвояване на европейски средства.

➤ **Валутен риск:**

Валутният риск обобщава възможните негативни импликации върху възвращаемостта на инвестициите в страната, вследствие на промени във валутния курс. Като гарант за макроикономическата стабилност, България ще запази паричния съвет при съществуващото равнище на фиксиран валутен курс от 1.95583 лева за 1 евро до присъединяването на страната към еврозоната.

Поскъпването на долара влияе пряко върху стойността на номиналния внос и износ, като от гледна точка на българската икономика оскъпява вноса в долари. Положителните ефекти за икономиката на България от обезценяването на еврото спрямо долара са по-значими от негативните. В търговията си с трети страни България се разплаща най-често в долари, делът на които е значително по-висок от средния за еврозоната, а делът на доларовите разплащания при вноса е по-голям от този при износа. Поскъпването на долара спрямо еврото ще доведе до влошаване на условията на търговия за

България с държави извън ЕС при запазване на цените на суровините на същото ниво. Негативният ефект от поскъпването на долара върху условията на търговия обаче се компенсира частично от реакцията на доларовите цени на суровините спрямо динамиката на курса на долара, която е низходяща. България е нетен вносител на първични стоки, каквито са металите и храните, и че делът на разплащанията в долари във вноса е по-висок от този в износа, БНБ очаква поскъпването на долара спрямо еврото да влоши за България условията на търговия за тази група стоки.

В зависимост от степента, в която по веригата на предлагането по-високите вносни цени се пренасят в страната, може да се очаква повишаване на крайните цени и/или понижаване на печалбите на фирмите.

- ✱ На база посоченото и познаването на икономическата среда в страната, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме валутния риск като: **висок**.

➤ Инфлационен риск:

Инфлацията в страната е важен фактор, касаещ реалната възвращаемост на инвестициите в България. Основните рискове, свързани с инфлацията се отнасят до развитието на международните цени и до темпа на икономически растеж в страната. Това е рискът от намаление на покупателната сила и обезценка на местната валута. Рискът от повишаване на инфлацията води до обезценяване на направените инвестиции или стойността на спестяванията във времето и намаляване на реалната им доходност. Въпреки положителните тенденции, касаещи инфлационния индекс, следва да се отчете, че отвореността на българската икономика към чуждестранни стоки и енергийни източници и фиксирания курс на лева към еврото пораждат риск от внос на инфлация. Предвид ангажиментите на страната да стане член на ЕВС и свързаните с това изисквания спрямо инфлацията, може да се очакват мерки от страна на БНБ и правителството за задържане на инфлацията в определените рамки (Маастрихтските критерии за членство в ЕВС). Въпреки това всеки инвеститор в ценни книжа на българския пазар би трябвало добре да осмисли и отчете както текущите нива на инфлационния риск, така и бъдещите възможности за неговото проявление.

Годишна инфлация, измерена чрез Индекс на потребителските цени, по години

2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.
7.80%	0.60%	4.50%	2.80%	4.20%	-1.60%	-0.90%	-0.40%	-0.10%	2.80%	2.70%

Източник: НСИ

- ✱ На база посоченото по-горе, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме инфлационния риск като: **висок**.

➤ Риск от лицензионни режими:

Отговорните власти провеждат политика по намаляване броя на отежняващите лицензии и разрешителни, и опростяване на тези, които останат в сила. Това ще окаже благоприятно влияние върху ограничаването на бюрокрацията и корупционните практики. Създадена е и информационна система - административен регистър на регулаторните режими (лицензионни, разрешителни, регистрационни, съгласувателни).

- ✱ На база посоченото по-горе и познаването на регулаторната среда, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме риска от лицензионни режими като: **нисък**.

➤ **Други рискове, свързани с влиянието на основните макроикономически фактори:**

Рискът, асоцииран със степента на стабилност и перспективите за растеж на националната икономика, влияе съществено при формиране на нагласите и поведението на инвеститорите.

Прогнозите на експертите за 2019г. са икономиката ще продължи да расте макар и леко да забавя темпото, постигнато през последните две години. И ако през изминалата 2018г. напредъкът се е движел основно от износ и потребление, очакванията за 2019г. са водещо да е вътрешното търсене. Аргументът - подобрени условия на пазара на труда. В допълнение лихвите по кредити и депозити ще останат ниски, като очакванията са заемите за фирмите и домакинствата да нараснат с по-високи темпове през новата година, което също ще повлияе на потреблението.

Ако има двигател на икономиката, който през последната година не се активира, това са инвестициите. Очакванията обаче са през 2019г. да има леко ускорение - заради еврофондовете и ниската цена на кредита. Според някои анализатори политическата несигурност може да отложи този процес за по-късен момент от годината. Външните рискове за икономиката остават същите като през 2018г.

- * *На база посоченото по-горе, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме другите рискове, свързани с влиянието на основните макроикономически фактори като: **средни**.*

✦ **Несистематични (микроикономически) рискове:**

Традиционно несистематичните рискове се разглеждат на две нива – отраслов риск, касаещ несигурностите в развитието на отрасъла ни и общ фирмен риск, произтичащ от спецификите на дружеството ни.

✓ **Отраслов (секторен) риск:**

Появява се във вероятността от негативни тенденции в развитието на отрасъла като цяло, технологичната обезпеченост, нормативната база, конкурентната среда и характеристиките на пазарната среда за продуктите и суровините, употребявани в отрасъла. Рискът се свързва преди всичко с отражението върху възможността за реализиране на доходи в рамките на отрасъла и по-конкретно на технологичните промени или измененията в специфичната нормативна база.

- * *На база посоченото по-горе и спецификата на отрасъла ни, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме отрасловия риск като: **висок**.*

✓ **Технологичен риск:**

Технологичният риск е произведен от необходимите нови технологии за обслужване дейността на дружеството и от скоростта, с която се развиват те. Налице е обратна зависимост на този риск спрямо технологичното фирмено обезпечение.

- * *На база използваните от дружеството ни технологии и познаването на технологичните тенденции на развитие на бранша, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме технологичния риск като: **висок**.*

✓ Фирмен риск:

Свързан е с характера на основната дейност на дружеството, с технологията и организацията на цялостната му активност, както и с обезпечеността на дружеството с финансови ресурси. Подкатегории на фирмения риск са: бизнес риск и финансов риск. Основният фирмен риск е свързан със способността на дружеството да генерира приходи, а оттам и положителен финансов резултат.

Управлението на фирмения риск за дружеството ни засяга анализа на продуктите/услугите, които се предлагат от „ТОПЛОФИКАЦИЯ - РУСЕ“ ЕАД, обезпечеността с човешки ресурси, управленските решения на оперативното и стратегическо ниво, контрола върху прилагането на приетите планове и стратегии за развитие.

* На база посоченото по-горе и спецификата на дейността ни, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме фирмения риск като: *среден*.

✓ Финансов риск:

Финансовият риск на дружеството е свързан с възможността от влошаване на събираемостта на вземанията и изплащането на задълженията към банковите и др. институции, което би могло да доведе до затруднено финансово състояние.

Като основен проблем в макроикономически аспект са високите стойности на междуфирмена задлъжнялост. Негативен ефект върху предприятията и задлъжнялостта имат ниският ръст на БВП, неблагоприятният бизнес климат, свиването на инвестициите, нарастването на случаите с фактическа неплатежоспособност, фалитите и бавните процедури по несъстоятелност.

Положително влияние върху задлъжнялостта може да се очаква от засилването на износа, получаването на средства от ЕС и евентуалното ускоряване на икономическия ръст у нас благодарение на постепенното икономическо подобрене в страните на ЕС. Но основно решение на проблема засяга е ускореното усвояване на еврофондове и по-достъпното, нисколихвено, банково финансиране за бизнеса, както и директивното налагане на срокове за разплащане.

Управлението на финансовия риск за дружеството ни е фокусирано върху оптимизиране на оперативните разходи /повишаване събираемостта на вземанията/ определяне на адекватни и конкурентоспособни цени на продуктите и услугите, адекватна оценка на формите на поддържане на свободни ликвидни средства.

* На база посоченото по-горе и анализа на финансовото ни състояние, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме финансовия риск като: *среден*.

✓ Ликвиден риск:

Неспособността на дружеството да покрива насрещните си задължения съгласно техния падеж е израз на ликвиден риск. Ликвидността зависи главно от наличието в дружеството на парични средства или на съответните им алтернативи. Другият основен фактор, който влияе силно е свързан с привлечения капитал. Той трябва да се поддържа в оптимално равнище, като се контролира както нивото на заемните средства, така и стойностите на задълженията към доставчиците и към клиентите на дружеството.

Управлението на ликвидния риск за дружеството ни изисква консервативна политика по ликвидността чрез постоянно поддържане на оптимален ликвиден запас парични средства, добра способност за финансиране на фирмената дейност, осигуряване и поддържане на адекватни кредитни ресурси, ежедневен мониторинг на наличните парични средства, предстоящи плащания и падежи.

* На база посоченото по-горе и анализа на задълженията на дружеството ни, както и съотношението между собствения ни и привлечен капитал, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме ликвидния риск като: *среден*.

✓ Ценови риск:

Ценовият риск се определя в две направления: по отношение на пазарната конюнктура и по отношение на вътрешнофирмените производствени разходи. Продажната цена трябва да бъде съобразена и с двата фактора, като се цели тя да покрива разходите на предприятието и да носи определена норма на печалба. Цената, съответно не следва да се отдалечава значително от дефинираната на пазара, тъй като това ще рефлектира върху търсенето на фирмените продукти/услуги.

Управлението на ценовия риск за дружеството ни изисква периодичен анализ и предоговаряне на договорните параметри с клиенти и доставчици съобразно пазарните промени.

- * На база посоченото по-горе, пазарната конюнктура, както и себестойността на произведената от нас продукция / предлагани услуги, както и нивото на вътрешнофирмени разходи и нивото на печалбата ни, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме ценовия риск като: **висок**.

✓ Риск, свързан с паричния поток:

Рискът, свързан с паричния поток разглежда проблемите с наличните парични средства в дружеството. Тук от съществено значение е договорната политика, която следва да защитава фирмените финанси, като гарантира регулярни входящи потоци от страна на клиенти, както и навременни плащания на задълженията.

Управлението на риска, свързан с паричните потоци за дружеството ни изисква поддържане на положителна стойност на ликвидността, т.е. готовност за посрещане на текущите задължения.

- * На база посоченото по-горе и анализа на входящите и изходящите ни парични потоци, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме риска, свързан с паричния поток като **среден**.

✓ Кредитен риск:

Ако дружеството използва заемни средства, то тогава е изложено на кредитен риск. Възниква, когато съществува вероятност кредитополучателят да не изпълнява съзнателно или да е в невъзможност да изпълни поетия от него ангажимент по сключения договор за заем или когато клиентите на дружеството не са в състояние да изплатят изцяло или в обичайно предвидимите срокове дължимите от тях суми.

Управлението на кредитния риск за дружеството ни изисква предоставяне на отсрочени плащания (продажби с отложен падеж) на клиенти с дългогодишна история и партньорски взаимоотношения, добро финансово състояние и липса на нарушения по спазване на кредитния период. Кредитната ни политика има отношение към събираемостта на вземанията, които следва да се контролират текущо чрез ежедневен преглед на откритите позиции по клиенти и извършените плащания.

- * На база посоченото по-горе, познаването на кредитната политика на банките, състоянието на банковата система по време на финансова криза, както и кредитната политика на дружеството, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме кредитния риск като: **среден**.

✓ Инвестиционен риск:

Инвестиционният риск се изразява в това дали реалната доходност от направена инвестиция се различава от предварително планираната такава. Поради дефицита на финансов ресурс и съществуващата финансова криза, банките не финансират много от проектите, класирани по новите рискови матрици. Налага се преразглеждане на планираните инвестиции и специално внимание върху тези с критична значимост за успеха на дружеството и върху тези с бърза възвръщаемост.

За управление на инвестиционния риск се прилага политика на хеджиране - застраховка срещу неблагоприятни събития, която не ги предотвратява, но ограничава последиците от тях.

- ✱ *На база посоченото по-горе и реализираните от нас инвестиционни мероприятия, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме инвестиционния риск като: висок.*

✓ Регулативен риск:

Регулативният риск е свързан с вероятността да се понесат загуби в резултат на нарушения или неспазване на законовите и подзаконовите нормативни актове или вътрешнодружествените документи, както и от загуби в резултат на интервенция на данъчните власти. Този риск се отнася и за промени в нормативната база, свързани с опазването на околната среда, както и с вероятността дружеството да не бъде в състояние да изпълнява предписанията и изискванията на екологичното законодателство и компетентните органи, за което да му бъдат налагани съответните наказания.

- ✱ *На база посоченото по-горе, прилаганата от дружеството ни екологична политика и познаването на нормативната база, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме регулативния риск като: среден.*

✓ Рискове, свързани с продуктите и пазарите:

Този риск се свързва с възможността на дружеството да произвежда продукти / услуги, които не могат да се реализират успешно на съществуващия пазар. Рисковете по отношение на пазарите са свързани с ограниченията, които налагат международните пазари по отношение стандартите за качество. Пазарната война се води предимно на база цена, което води до нейното редуциране.

Управлението на риска, свързан с продуктите и пазарите за дружеството ни изисква прецизна сегментация и анализ на потенциала на съществуващите пазарни сегменти и при необходимост – проучване на възможностите за диверсифициране на дейността (разработване на нови продукти и услуги за нови пазари).

- ✱ *На база посоченото по-горе и изпълнението на продуктовата и пласментната ни политики, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме рисковете, свързани с продуктите и пазарите като: среден.*

✓ Риск, свързан с корпоративната сигурност:

Този риск е актуален и засяга редица аспекти от фирмената сигурност като ефективно противодействие на нелоялната конкуренция; надеждна защита на търговската тайна; прилагане на практически мерки за редуциране и неутрализиране на корпоративни заплахы; мотивиране, обучаване и възпитаване на служителите за избягване пропуски в системата за фирмена сигурност.

- ✱ *На база посоченото по-горе и познаване нивото на фирмена сигурност, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме риска, свързан с корпоративната сигурност като среден.*

ПРОХОДИМОСТ НА РИСКА

	Политически риск	Валутен риск	Инфлационен риск	Риск от лицензионни режими	Други рискове, свързани с влиянието на основни макроикономически фактори	Секторен риск	Технологичен риск	Фирмен риск	Финансов риск	Ликвиден риск	Ценови риск	Риск, свързан с паричния поток	Кредитен риск	Инвестиционен риск	Регулативен риск	Рискове, свързани с продуктите и пазарите	Риск, свързан с корпоративната сигурност
Много Висок																	
Висок																	
Среден																	
Нисък																	
Без риск																	

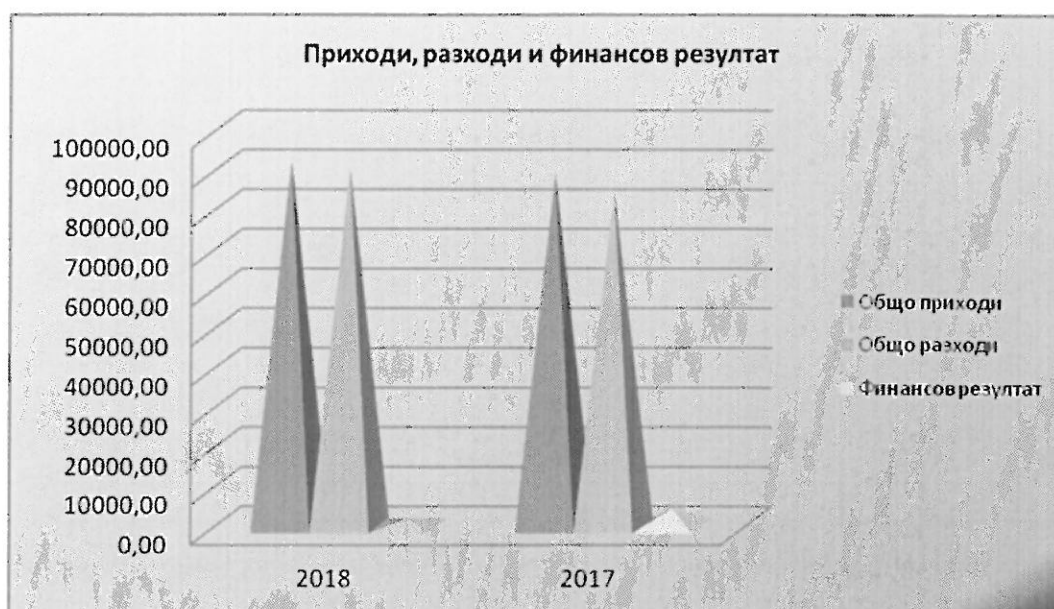
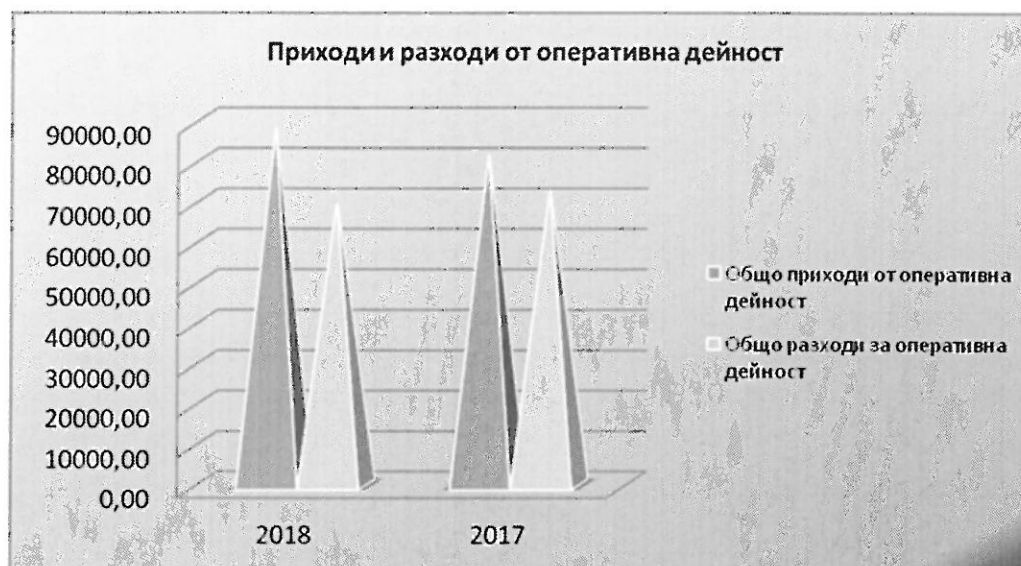
- Труднопроходимо поле (много висок / висок / среден)
 Леснопроходимо поле (нисък / без риск)

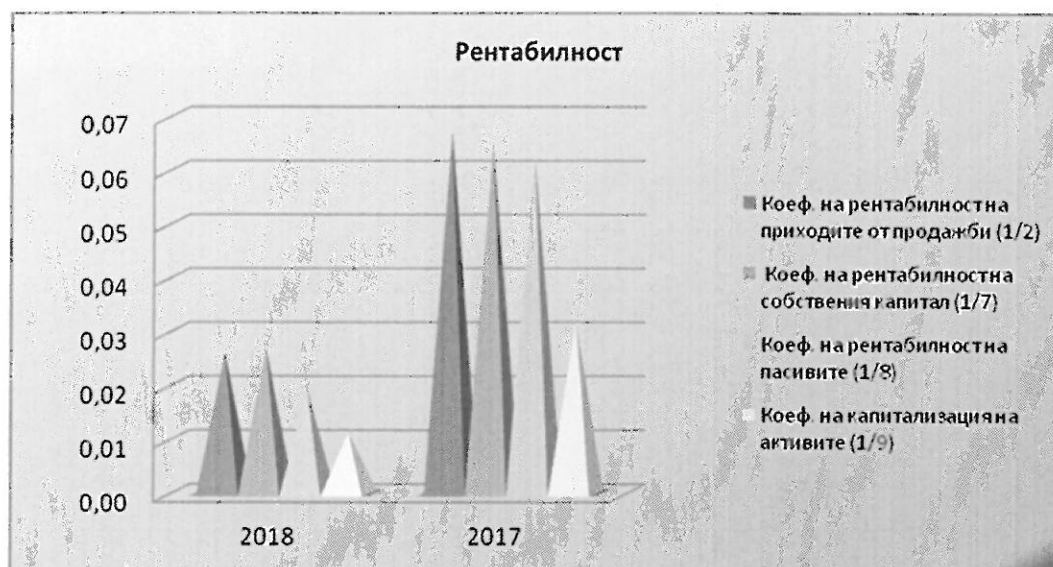
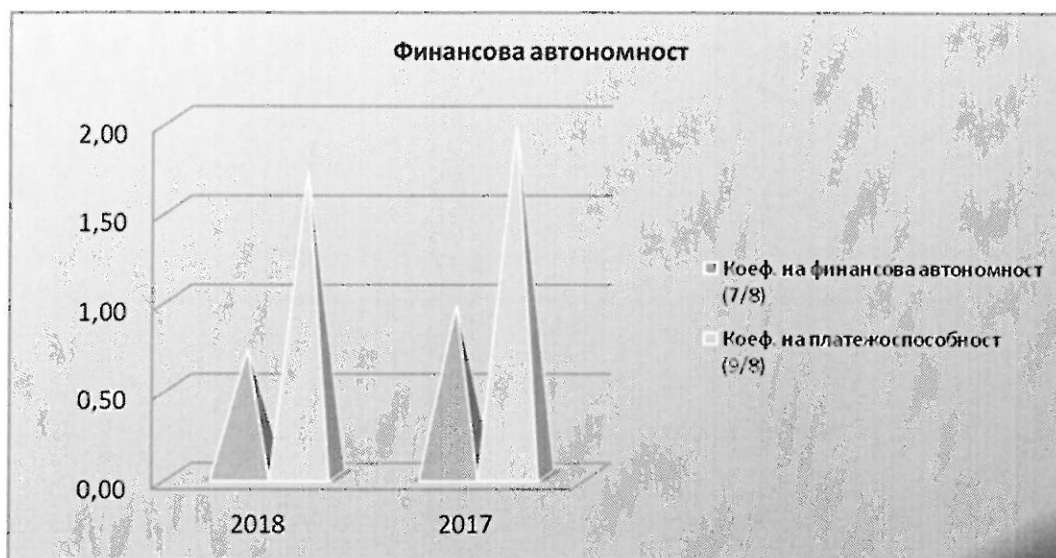
III. АНАЛИЗ на ФИНАНСОВИ и НЕФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ (съгл. чл. 39, т. 2 от ЗС)

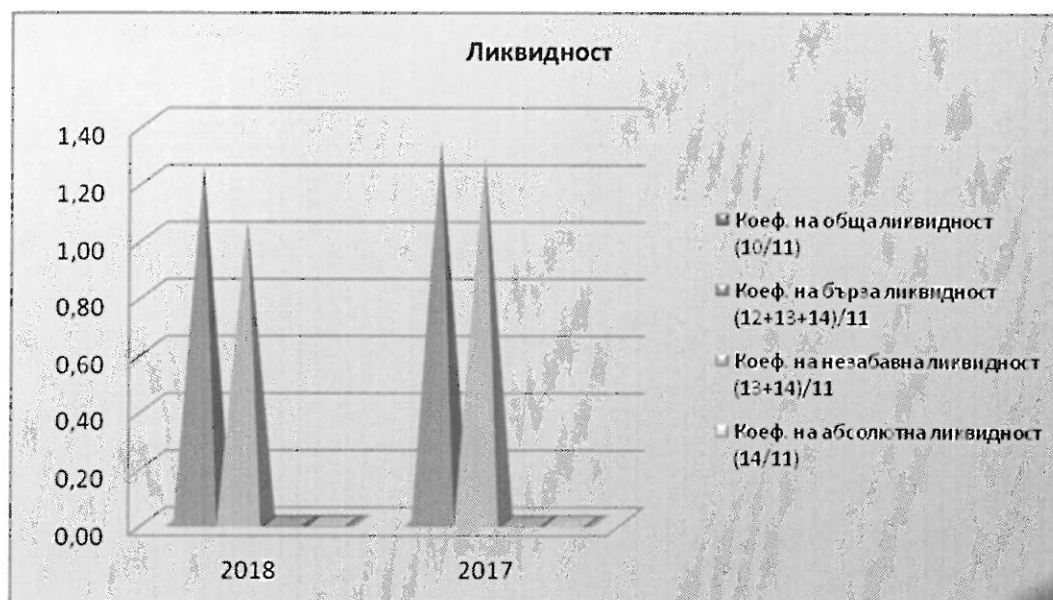
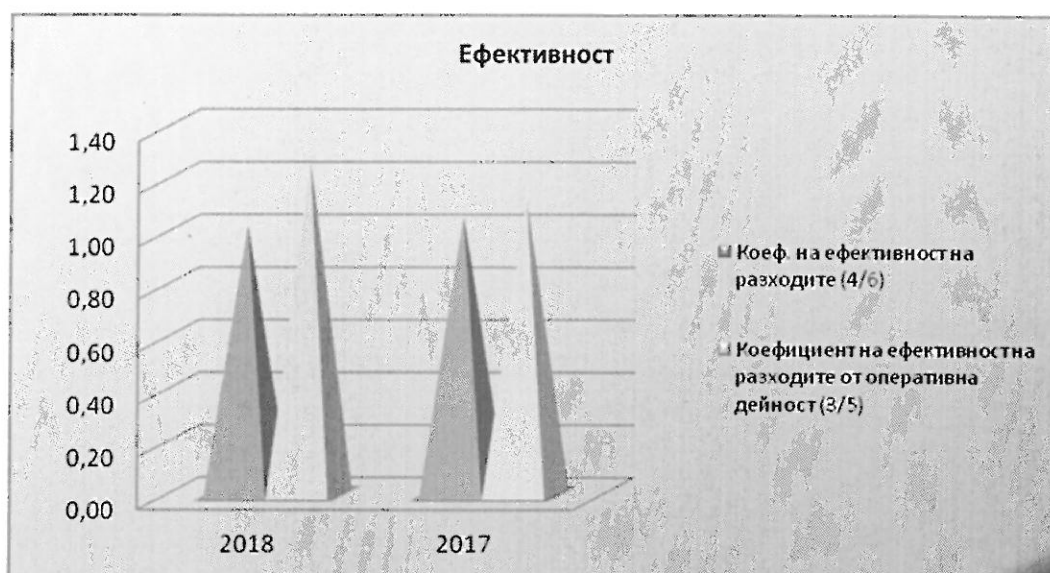
✓ Финансови показатели

Постигнатите от дружеството финансови показатели за 2018г. спрямо 2017г. са както следва:

№:	Показатели:	2018	2017	2018/2017	
		година	година	стойност	процент
1	Финансов резултат	1 902	4 435	-2533	-57,1%
2	Нетни приходи от продажби	72 925	65 921	7004	10,6%
3	Общо приходи от оперативна дейност	88 265	81 672	6593	8,1%
4	Общо приходи	92 162	88 988	3174	3,6%
5	Общо разходи за оперативна дейност	69 762	73 161	-3399	-4,6%
6	Общо разходи	90 047	84 030	6017	7,2%
7	Собствен капитал	70 357	68 463	1894	2,8%
8	Пасиви (дългосрочни и краткосрочни)	98 878	71 326	27552	38,6%
9	Обща сума на активите	169 235	139 789	29446	21,1%
10	Краткотрайни активи	116 095	86 952	29143	33,5%
11	Краткосрочни задължения	92 811	64 942	27869	42,9%
12	Краткосрочни вземания	98 600	82 900	15700	18,9%
13	Краткосрочни финансови активи (без парични средства)	0	0	0	0,0%
14	Парични средства	267	284	-17	-6,0%
15	Материални запаси	17 228	3 768	13460	357,2%
16	Дългосрочни задължения	6 067	6 384	-317	-5,0%
Рентабилност:					
17	Коеф. на рентабилност на приходите от продажби (1/2)	0,0261	0,0673	-0,0412	-61,2%
18	Коеф. на рентабилност на собствения капитал (1/7)	0,0270	0,0648	-0,0377	-58,3%
19	Коеф. на рентабилност на пасивите (1/8)	0,0192	0,0622	-0,0429	-69,1%
20	Коеф. на капитализация на активите (1/9)	0,0112	0,0317	-0,0205	-64,6%
Ефективност:					
21	Коеф. на ефективност на разходите (4/6)	1,0235	1,0590	-0,0355	-3,4%
22	Коефициент на ефективност на разходите от оперативна дейност (3/5)	1,2652	1,1163	0,1489	13,3%
Ликвидност:					
23	Коеф. на обща ликвидност (10/11)	1,2509	1,3389	-0,0880	-6,6%
24	Коеф. на бърза ликвидност (12+13+14)/11	1,0653	1,2809	-0,2156	-16,8%
25	Коеф. на незабавна ликвидност (13+14)/11	0,0029	0,0044	-0,0015	-34,2%
26	Коеф. на абсолютна ликвидност (14/11)	0,0029	0,0044	-0,0015	-34,2%
Финансова автономност:					
27	Коеф. на финансова автономност (7/8)	0,7116	0,9599	-0,2483	-25,9%
28	Коеф. на платежеспособност (9/8)	1,7116	1,9599	-0,2483	-12,7%

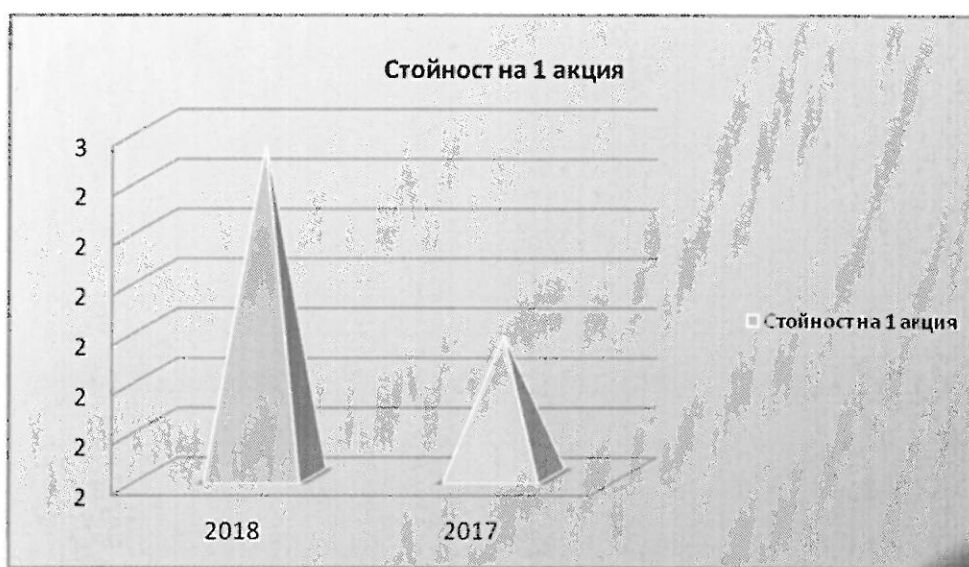
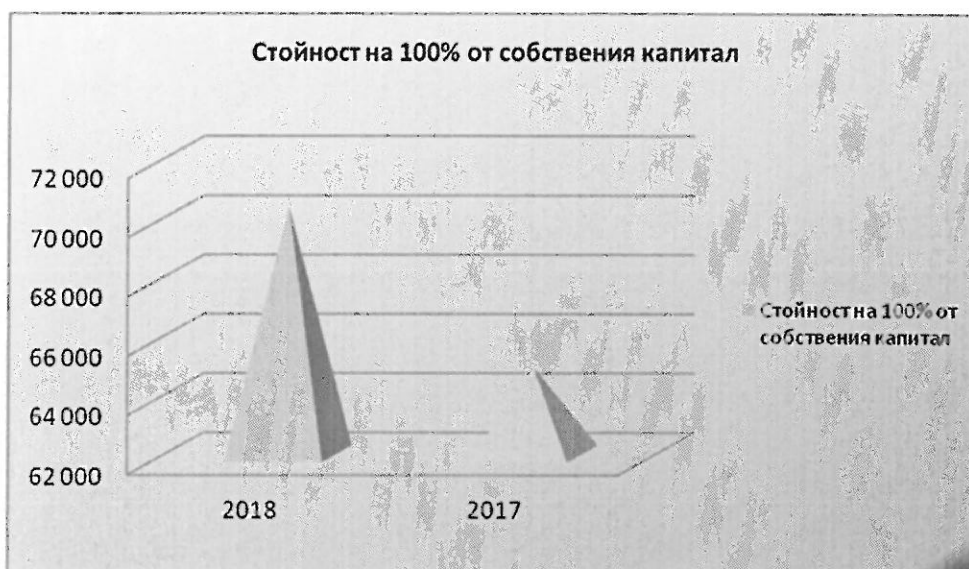

Стойността на дружеството за 2018г. спрямо 2017г. е както следва:

(хил.лева)

	2018	2017
Стойност на 100% от собствения капитал	70 357	64 936
Брой акции	28 349	28 349
Стойност на 1 акция	2,48	2,29

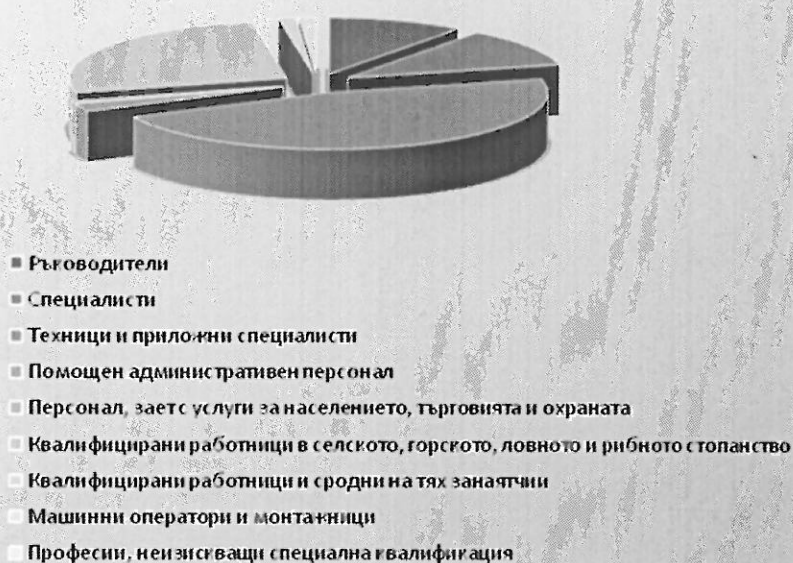

✓ **Нефинансови показатели**

➤ **Численост и структура на персонала:**

		(брой)	
Категория	2018	2017	
Общо, в т.ч.	308	297	
Ръководители	31	32	
Специалисти	34	32	
Техници и приложни специалисти	144	141	
Помощен административен персонал	7	8	
Персонал, зает с услуги за населението, търговията и охраната	2	2	
Квалифицирани работници в селското, горското, ловното и рибното стопанство	0	0	
Квалифицирани работници и сродни на тях занаятчии	82	77	
Машинни оператори и монтажници	4	4	
Професии, неизискващи специална квалификация	4	1	

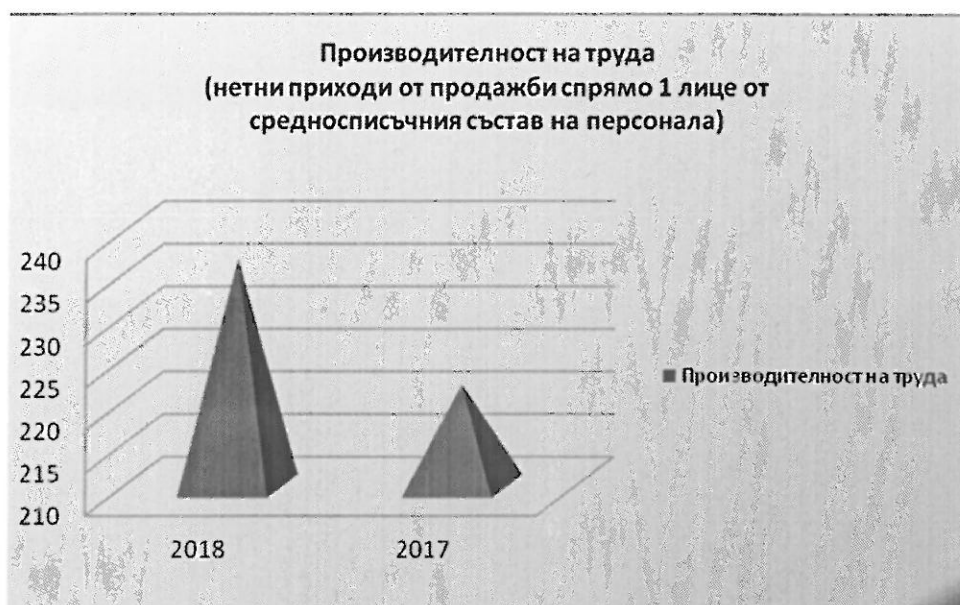
Разпределение на персонала по категории за 2018г.

➤ **Производителност на труда:**

(хил.лева)

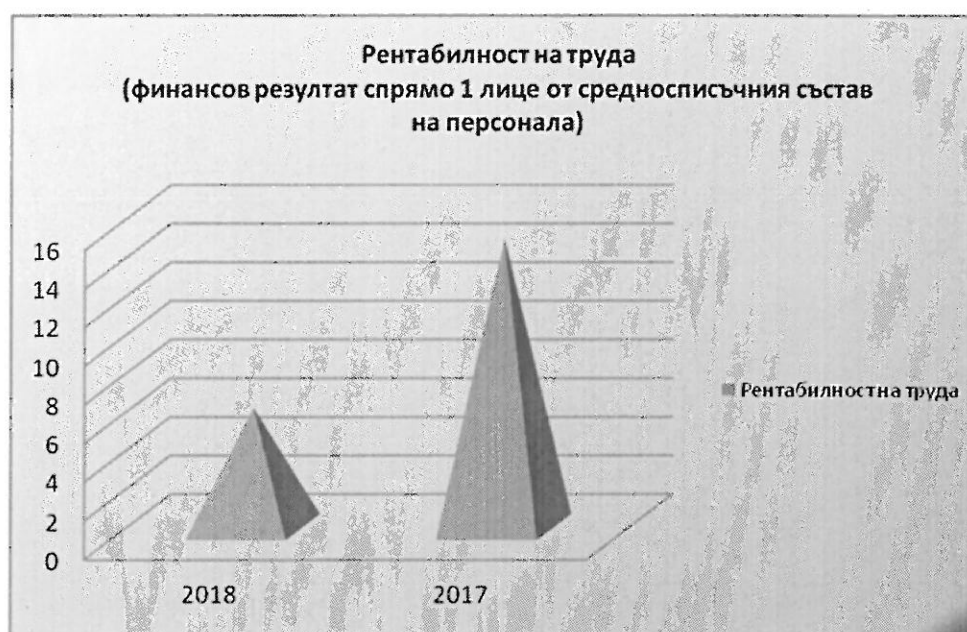
Производителност на труда		
Години	2018	2017
Средносписъчен състав	308	297
Нетни приходи от продажби	72 925	65 921
Нетни приходи от продажби / 1 лице	237	222

➤ Рентабилност на труда:

(хил. лева)

Рентабилност на труда		
Години	2018	2017
Средносписъчен състав	308	297
Финансов резултат	1 902	4 435
Финансов резултат / 1 лице	6	15

➤ Издръжка на едно лице от средносписъчния състав на персонала:

(хил.лева)

Издръжка на едно лице от средносписъчния състав на персонала		
Години	2018	2017
Персонал	308	297
Възнаграждения и осигуровки*	6 716	5 872
Издръжка на 1 лице, лв.	22	20

